
NOTAT

31.01.2014

Reguleringsplan Grønneflåte - Utredning naturmiljø

Innledning

Sweco Norge AS har fått i oppdrag av Nore og Uvdal kommune å utrede naturmiljø ved regulering av Grønneflåta barnehage.

Planområdet ligger i tilknytning til eksisterende veg og bebyggelse.

Reguleringen legger opp til at preget av naturtomt opprettholdes.

Mål for kartlegging

Målet med kartleggingen er å identifisere arealer som er viktige for biologisk mangfold:

- **Verna vassdrag.**
Siden reguleringsplan-området berører det verna vassdraget Rolv 015/7 er vernegrnlaget sentralt i utredningen.
- **Verdifulle naturtyper**
DN Håndbok 13 (Direktoratet for naturforvaltning, 2007) beskriver i alt 56 naturtyper som verdsettes etter kategoriene A (svært viktig), B (viktig), C (lokalt viktig). Hensikten med slik kartlegging er å ha et grunnlag for å kunne ivareta viktige leveområder for planter og dyr, eventuelt unngå inngrep, skjømte natur eller gjøre avbøtende tiltak.
- **Rødlistede naturtyper**
Naturtyper som har risiko for å forsvinne fra Norge er omtalt i Norsk Rødliste for naturtyper 2011 (Lindgaard & Henriksen, 2011) utgitt av Artsdatabanken. Naturtyper vurdert etter rødlista er klassifisert etter følgende skala: Forsvunnet (RE), kritisk truet (CR), sterkt truet (EN), sårbar (VU) og nær truet (NT).
- **Utvalgte naturtyper**
Naturmangfoldloven gir hjemmel for å vedta utvalgte naturtyper, og 13. mai 2011 fastsatte Kongen i statsråd forskrift for fem naturtyper som Utvalgte naturtyper. Utpekingen av utvalgte naturtyper er knyttet til forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldlovens § 4. Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde. De fem utvalgte naturtypene er: slåttemark, slåttemyr, kalksjøer, kalklindeskog og hule eiker.
- **Rødlisterter**
Norsk rødliste (Kålås m.fl., 2010) er en vurdering av arters risiko for utdøing. Arter som står i fare for å dø ut fra norsk natur blir kalt truede arter. Artsdatabanken har ansvar for rødlista, som er basert på dagens kunnskap om arter i Norge. Rødlisterter er klassifisert etter følgende skala: Forsvunnet (RE), kritisk truet (CR), sterkt truet (EN), sårbar (VU) og nær truet (NT).
- **Prioriterte arter**
Regjeringen vedtok 20. mai 2011 de første prioriterte artene etter naturmangfoldloven. Prioriterte arter er et av de nye, sentrale virkemidlene i naturmangfoldloven for å ta vare på truede arter.

Datagrunnlag

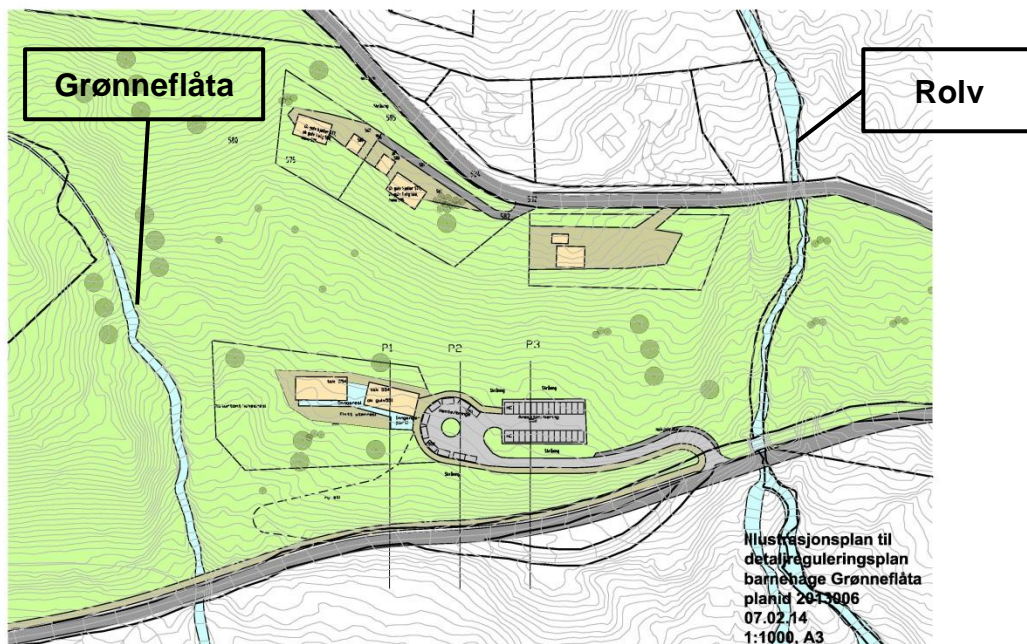
Planområdet er ikke befart av utreder da behovet er sett i sammenheng med utbyggingens beskjedne omfang. En mål for utredningen er å vurdere konsekvenser for verneverdiene i vassdraget. Kvaliteten på datagrunnlaget er også derfor vurdert til å være godt. Det er hovedsakelig benyttet informasjon fra offentlig tilgjengelige databaser.

Det er ikke kjennskap til at elva er utredet i regi av nasjonal kartlegging av bekkekjøfter eller at det er tidligere kartlegginger av biologisk mangfold i området.

Underlaget for verdisetting følger norsk rødliste (Kålås m.fl. 2010), og norsk rødliste for naturtyper (2011) og nyeste oppdateringer i artsdatabanken, for truede vegetasjonstyper følges Fremstad og Moen (2001) og for vilt følges DN-håndbok 11 (2000), og verdifulle naturtyper følger DN- Håndbok 13 (2007). Statens vegvesen sin håndbok 140 gir grunnlaget for omfangsvurderinger.

Områdebeskrivelse

Planområdet ligger på Grønneflåta i Uvdal, mellom elvene Rolv og Grønneflåta, og mellom FV 122 Kirkebygdveien i sør og Bakkaveien i nord. Planområdet er sørvendt mot dalbunnen Uvdal. Området er synlig fra Uvdal og deler av den nordvendte dalsiden. Planområdet fremstår i dag som en hogstflate. Tilgrensende areal er skog, spredt boligbebyggelse og vegarealer. Berggrunnen består av gneiser med ulik sammensetning og opprinnelse, såkalt grunnfjell. Planområdet ligger i et relativt nedbørsfattig område.

Figur 1 Planområdet med tilgrensende vassdrag.

2 (6)

NOTAT
31.01.2014

Verneinteresser

Det er ingen nasjonalparker, landskapsvern eller reservat i nærhet til planområdet.

Planområdet grenser til det verna vassdraget Rolv 015/7 i øst. Rolv drenerer et fjellområde mellom Uvdal og Smådøldalen som avgrenses av fjellene Flotti, Høghovda og Raudsjødalsberget og renner ved Uvdal ut i Uvdalsåi. Nedbørsfeltet er 27 km².

Øvre deler av Numedalslågen er tidligere utnyttet til kraftproduksjon. Rolv og nabovassdraget Gvetaåi utgjør et avgrenset høyfjellsparti som er lite påvirket av tekniske inngrep og som er typiske for øvre deler av Numedalslågen. Samlet har disse to vassdragene typeverdi for de høyereliggende strøk av Numedal. Vassdragene har også en viss referanseverdi, men andre vassdrag i regionen er bedre egnet som referanseobjekter (St.prp. nr. 118).

Rødlistearter

Planområdet innehar lav artsdiversitet og det er ikke kjennskap til arter i området med referanse til Norsk Rødliste 2010 (trua av utryddelse, er utsatt for betydelig reduksjon eller naturlig sjeldne) eller til Fremstad og Moen (2001).

Verdifulle naturtyper

I henhold til Norsk rødliste for naturtyper er elver med nedbørsfelt over 10 km² kategorisert som nær truet. Vassdraget Rolv utgjør et 27 km² stort nedbørsfelt. Stort naturmangfold er knyttet til elveløpsformen til Rolv, men hovedsakelig i øvre parti av vassdraget.

Bekkekløfter under skoggrensa er en prioritert naturtype i henhold til DN's håndbok nr 13 og i systemet Naturtyper i Norge (NiN). Naturtypen er geomorfologisk og topografisk betinget, og ikke avhengig av vegetasjon. Basert på foto er ikke vannstrengen ved planområdet av den utforming som kan defineres som *verdifull naturtype*, bekkekløft. Det er heller ikke registrert *utvalgte* naturtyper.

I nærområdet, 20 meter vest for den sydlige delen av planområdet, er det registrert en naturtype; naturbeitemark (ID BN00038710) av viktig verdi,. Området ble registrert i 2007, og bærer preg av begynnende gjengroing siden førstegangsregistrering i 1999 på grunn av opphørt bruk.

Karplanter, moser og lav

Tabell 1 Tekst fra vernegrnlaget St.prp. nr. 118 (1991-92) Rolv 015/7 relatert til botanikk.

Vassdraget domineres av fattige barskogs-, fjellbjørkeskogs- og myrtyper og av en fattig lavalpin vegetasjon. Vassdraget har stor utstrekning langs høydegradienten, og det er stor variasjon i vegetasjonstyper. Mangfoldet er vurdert til middels. Vassdraget viser stor regional representativitet og har verdi som typevassdrag. Likheten med nabovassdraget Gvetaåi er stor, men verdien som referansevassdrag er noe redusert pga. tekniske inngrep.

Middels verneverdi **

Planområdet fremstår som en hogstflate i dag , med flere furutrær som står igjen som livsløpstrær. Det er vanskelig å karakterisere vegetasjonstypen da feltsjiktet forventes å være i endring etter flatehogsten. Generelt kan området beskrives som typisk bærlyngskog der furu og gran er dominerende treslag. Framover forventes bjørk, selje og osp å bli fremtredende. Det tynne humussjiktet forventes å være lite mineralrikt og potensialet for at sjeldne arter skal finnes eller kan etableres er lavt.

Det er lite vegetasjon i direkte kontakt med vann. Planområdet ligger sørvendt med stor grad av eksponering mot sol og vind. Det er lite potensial for funn av sjeldne eller truede arter da jordsmonn er skrint (morenedekke) og næringsfattige bergarter.

Fugl og pattedyr

Tabell 2 Tekst fra vernegrunnlaget St.prp. nr. 118 (1991-92) Rolv 015/7 relatert til landfauna.

Landfauna

Nedbørfeltet synes å ha en fuglefauna som er typisk for vassdrag i de lavereliggende fjellområdene i regionen. Biotoputvalget er middels stort, og artsutvalget er bra, noe høyere enn i nabovassdraget Gvetaåi. De ulike gruppene er ganske jevnt representert, men lom er ikke registrert. Av hekkende arter kan nevnes toppand, brushane, grønnstilk og svømmesnipe. Vasstølvatnet synes å være et bra produksjons- og næringsområde for ender, og området ved Vasstølan har gode biotoper for vadefugler.

Også de øvrige deler av nedbørfeltet har mange arter av våtmarksfugler jevnt fordelt utover.

Kunnskapen om pattedyrarter er liten, men det er stadfestet at området har et viktig potensial som vinterbeite for villrein.

Meget stor verneverdi ****

Det kan nevnes at fuglearten fossekall trolig har tilhold ved elvestrengen Rolv.

Akvatisk miljø

Tabell 3 Tekst fra vernegrunnlaget St.prp. nr. 118 (1991-92) Rolv 015/7 relatert til vannfauna.

Vassdraget er relativt rikt på ferskvannslokaliteter, men har lavere innsjødekning enn Gvetaåi i vest. pH er relativt lav. Vannkjemisk og faunistisk er det flere fellestrekk med Gvetaåi. Ørret er eneste fiskeslag i nedbørfeltet og Vasstølvatnet har en god bestand av fin kvalitet og med gode gytemuligheter. Vassdraget er lite berørt av tekniske inngrep og er typisk for sidevassdragene i Uvdal. På sørsiden av dalen er vassdragene utnyttet til kraftproduksjon. Stor verneverdi ***

Verdisetting av biologisk mangfold i ferskvannslokaliteter skjer ut fra ulike biologiske kriterier. Kriteriene har som formål å peke ut områder som er særlig viktig for bevaring av det biologiske mangfoldet fordi de inneholder arter, naturtyper eller nøkkelementer som er sjeldne eller viktige. Slike områder kalles ofte nøkkelbiotoper. Følgende kriterier er et nyttig utgangspunkt for å beskrive den relative verdien til en ferskvannslokalitet i et nasjonalt og

regionalt perspektiv: 1. Truete arter, 2. Sjeldne naturtyper, 3. Prioriterte lokaliteter, 4. Utvalgte naturtyper.

Ved reguleringsområdet er elva for bratt for å fremstå som verdifull for akvatisk miljø.

Samlet verdi

I Miljødirektoratets Naturbase eller i Artsdatabankens Artskart er det ikke registrert truete eller nær truete arter, prioriterte arter eller andre arter med stor verdi i eller like ved planområdet jf Norsk rødliste for arter fra 2010. Utover den *rødlistede* naturtypen elveløp (over 10 km² stort nedbørsfelt kategorisert som nær truet), er det heller ikke registrert *utvalgte* eller *verdifulle* naturtyper i det aktuelle området. Det framkommer heller ikke opplysninger i saken som skulle tyde på at det kan befinne seg andre truete og verdifulle arter eller naturtyper i planområdet som ikke er fanget opp.

Verneverdiene i nedbørsfeltet ligger hovedsakelig i øvre del av vassdraget og ikke i nærhet til planområdet. Planområdet vurderes som **liten verdi** for biologisk mangfold.

Virkinger av tiltaket

Hverken vannføring eller kantsonene til bekk/elvestrengene (Grønneflåte og Rolv) blir endret.

Arealbeslag og avstander:

- 15 m fra elvestreng til veg
- 65 m til parkeringsarealer fra elvestreng
- >150 meter til bebyggelse
- Arealer til veg, parkering, utetomt, og bygninger 20 daa

Det ventes ikke konflikt med verneverdiene da de største verneverdiene er knytt til øvre del av vassdraget og planlagt tiltak vil ikke svekke inntrykket av urørt natur eller påvirke vannstrengen.

Randsonen til vassdragene blir ivaretatt ved å regulere arealer langs vannstrengene til LNF.

Tiltaket vurderes å ha **intet omfang** for biologisk mangfold og **lite negativt** omfang for vernegrnlaget. Sistnevnte begrunnes med at Forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (T-1082) anbefaler at det ikke skal skje inngrep i nærområdet til vannstrengen (inntil 100 meter til hver side) der dette har betydning for vassdragets verneverdi.

Konsekvens

Områdets verdi for biologisk mangfold er liten og da tiltakets gir **intet omfang**, vil konsekvensgraden for reguleringsplanen bli **ubetydelig konsekvens**.

Vernegrnlaget til Rolv forringes ikke av tiltaket selv om veg/parkering legges nærmere enn 100 meter fra vannstrengen. Reguleringsplan har **ubetydelig til liten negativ konsekvens** for vernegrnlaget.

Samlet belastning

Tiltaket medfører arealbeslag på ca 20 daa som vil bli bebygd, anlagt som parkering og veg, eller inngå som naturtomt i barnehagen.

De tilgrensende områdene er hovedsakelig LNF-områder (landbruk, natur og friluftsliv). Press mot biologisk mangfold i nærområdet antas å være lite da det ikke er kjennskap til større utbygginger.

Noen bygninger i nærhet til vannstreng og flere veier som krysser Rolv rett før den løper ut i Uvdalsåi oppfattes ikke som forringelse av vernegrnlaget i dag og planlagt tiltak vil ikke utgjøre en tilleggsbelastning. Det reguleres til LNF i randsonen til vassdraget jfr (T-1082).

Referanser

NINA Utredning 24: 1-123 Verneplan IV. Botaniske befaringer fra 40 vassdrag på Østlandet og Sørlandet.

Nore og Uvdal kommune Ulrik Knaack Nielsen Skogbrukssjef. E-post uttalelse.

St.prp. nr. 118 (1991-92). Verneplan IV for vassdrag. Objekt 015/7 Rolv

T-1082 Forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag

Nettsider:

Naturbasen www.naturbase.no

Rovbasen www.naturbase.no

Vannmiljø www.vann-nett.no

Artskart www.artsdatabanken.no

Skog og landskap http://www.skogoglandskap.no/kart/kart_mis

Berggrunnskart <http://www.ngu.no/kart/bg250/>